

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

RIDSKOLANS ROLL I SAMHÄLLET

ALLTID ÖPPET på ridskolan

Den svenska ridskolan med sitt upplägg och sin verksamhet är unik. Ridskolan är dels en utbildningsanläggning, dels en samlingsplats och fritidsgård för barn, ungdomar och ridsportintresserade. Där guidas man i konsten att rida, samt erbjuds den grundläggande hästkunskap som är nödvändig för en trygg tillvaro tillsammans med hästen. Ridsporten handlar om så mycket mer än att sitta rätt i sadeln. Att förstå sig på hur hästen fungerar och reagerar i olika situationer är minst lika viktigt.

Även om allt fler har ridning som en av flera fritidsaktiviteter, är ridklubben och ridskolan fortfarande en plats där många barn och ungdomar tillbringar nästan all sin lediga tid.

Stallet är öppet och även om inte en ridlektion står på schemat finns mycket annat som sysselsätter. Ett sätt att lära är att hjälpa till med förekommande sysslor. Mocka ut spiltor och boxar, borsta av hästarna inför eftermiddagens och kvällens

jobb, putsa tränss eller ge en hjälpande hand vid fodringen.

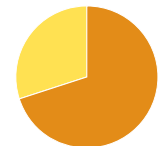
Den som kommer ny till stallet blir glad över att

bli visad till rätta och få några tips på vägen till den första lektionen.

Och vad kan vara skönare än att njöd efter ett ordentligt ridpass slå sig ner på läktaren med en läsk eller en kaffe och titta på nästa ridgrupp? Eller att sitta i klubbbrummet och bara prata häst med kompisarna?

Ridskolan är ofta öppen sju dagar i veckan, från tidig morgon till sen kväll. Stallet ska vara en plats där alla känner sig välkomna, trygga och sedda.

Så drivs landets ridskolor

■ Förening **70%**
■ Övrig drift (privat, stiftelse, arrende) **30%**

- I Sverige finns cirka 500 ridskolor
- Drygt 10 000 ridskolehästar och ponnyer
- 125 000 rider på ridskola – förbundet har 196 000 medlemmar

Svenska Ridsportförbundet
Ridsportens Hus
734 94 Strömsholm
Telefon växel: 0220-456 00
E-post: kansliet@ridsport.se
Hemsida: www.ridsport.se

Producerad av Svenska Ridsportförbundet
Grafisk form: Tomas Andersson, samot
Tryckeri: Bording, Eskilstuna
Omslagsbild: Lotta Gyllensten
Övriga bilder: Lotta Gyllensten,
Anna-Maria Persson, Linda Thörngren

Dessa fantastiska RIDSKOLEHÄSTAR

Hästen ska värnas med kunskap, kärlek och omsorg, det är mottot för Svenska Ridsportförbundets verksamhet. Alla måste därför få möjlighet att lära sig hur hästen fungerar, hur den ska skötas och hanteras på ett säkert sätt.

Att ta hand om en häst är i sig en skola i ansvar, och ridsporten är känd för att fostra starka, självständiga individer. Men att ha någon erfaren att rådfråga när man är osäker underlättar såklart och främjar framförallt utvecklingen. Hur man hanterar hästen från marken är många gånger en fingervisning om hur skicklig man är till häst. Redan i stallet startar kommunikationen. Med utbildad personal på plats är ridskolan en perfekt plantskola för framtidens yrkesverkssamma, hästägare, förtroendevalda och tävlingsryttare.

Hästarna som jobbar på våra ridskolor är fantastiska. De är många gånger handplockade utifrån sitt temperament och utbildade av duktiga ridlärare. En del är såklart extra schyssta i stallet, och används med fördel när det vankas teorielektioner. Andra föredrar att hoppa och tingas alltid först när

det är dags att göra upp i årets klubbmästerskap. Ingen häst är den andra lik – och vissa passar man bättre ihop med än andra. På ridskolan får man möjlighet att testa alla tänkbara typer och karaktärer vilket gör det lättare att hitta rätt häst, den dag man tar steget och köper sin alldeles egen.

Exempel på aktiviteter som finns på våra ridskolor och som direkt syftar till att öka hästkunskapen

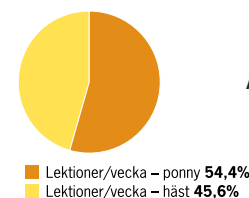
Vi i stallet kunskapsstävling för 10–13 åringar.

Hästkunskap Cup kunskapsstävling för 13–18 åringar.

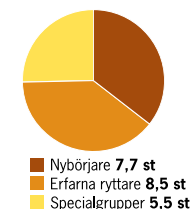
Ryttarmärke I-IV Märkesserien ska sporra såväl lektionsryttare som ryttare med egen häst att öka sitt häst- och ridkunskande.

Ridlektioner på ponny/häst

Antal elever per ridlektion

HÄSTENS VÄLBEFINNANDE – VÅRT ANSVAR

Vår huvudsakliga uppgift är att erbjuda utbildning i hästhållning och ridning byggd på en klassisk grund. Vi ska forma framtidens ledare, hästägare och tävlingsryttare så att de förstår att värna om hästen med kunskap, kärlek och omsorg.

Utbildad personal VISAR VÄGEN

På ridskolan spelar hästen huvudrollen och de fyrbenta vännerna är många gånger de bästa lärarna. Inte minst när det gäller konsten att ta ansvar, vara ödmjuk och visa respekt. Men en hjälpande hand och erfarna ögon från marken behövs när man ska lära sig rida – inte minst för säkerhetens skull. Vi strävar efter att all utbildning inom ridsporten ges av utbildade ledare.

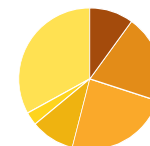
För de som väljer att arbeta som ridlärare och instruktörer, handlar det om en längre yrkesutbildning. Dessutom utbildas varje år omkring 700 ungdomsledare. På ungdomsledarkurserna lär man sig konsten att själv arrangera och leda kurser om hästar och hästhållning. Många gånger är det ungdomsledarna som ansvarar för den avsuttna utbildningen på ridskolan – och många gånger är det ideella engagemanget en bra början för en fortsatt personlig utveckling. Det man lär sig i stallet har man med sig hela livet.

Genom att erbjuda bra utbildningar och kontinuerlig fortbildning på alla nivåer, vill vi skapa förutsättningar för människor att vidareutveckla såväl sitt rid- och hästkunnande som sin egen person. Det är lika viktigt att utveckla människan som hästen.

**Idéprogrammet Ridsporten Vill vänder sig i första hand till våra ledare och har utformats utifrån Idrottens verksamhetsidé, vår egen värdegrund och policy. Det är i ridklubbar-
na verksamheten får sin slutgiltiga form och det är våra ledare och aktiva som gör riktlinjerna levande och bär ridsportens budskap.**

Tillsammans kan vi göra en bra ridsport ännu bättre.

Utbildningsnivå på personal

■ Ridlärare **10%**
■ Ridinstruktörer **20%**
■ Ridledare **24%**
■ Hippologer **10%**
■ Tränare **3%**
■ Ej angivet/
utbildad **33%**

Säkerheten kommer alltid först och att all ridning och avsuttna verksamhet ska ske under trygga former är ett krav som alltid måste tillgodoses. Alla ledare har ett stort ansvar för att skapa förutsättningar som gör att stunden i stallet blir både allsidig, rolig och säker.

Ur Ridsporten Vill

HÄSTJOB

Att ha hästen som yrke - att få jobba med det man älskar allra mest - är en dröm för många.

Ridlärare - målet för breddidrotten Ridsportförbundet utbildar både bredd och elit. Inom breddverksamhet inriktad på ridskola, är diplomerad ridlärare det yttersta målet för många. En ridlärare ansvarar för ridskolehästarnas, anläggningens och utrustningens skötsel, rekrytering och utbildning av ridskolehästarna samt för utbildning av ridskolans elever i hästkunskap och ridning.

Den långa vägen mot ridläraryrket går via mångårig yrkeserfarenhet, teoretisk fortbildning och avlagt yrkesprov.

Ridinstruktör via prov eller folkhögskola En ridinstruktör ska under arbetsledning men på ett självständigt sätt, sköta en anläggning, ridskolehästar och allt vad som hör därtill samt kunna svara för utbildning av elever.

Yrkesprov för hästskötare - ger diplomering och grunden för fortsatt yrkesutbildning Oavsett vilken väg du väljer inom hästvärlden, är hästskötarprovet en bra början. Utbildningen ligger till grund för de övriga yrkesproven och diplomerna.

Ridledarkursen nosar på ridläraryrket Ridledarkurserna som arrangeras av distrikten är på tre veckor och syftar till att ge deltagarna en insikt i ridläraryrket. Ridledarkursen är ett av antagningskraven till instruktörsutbildningen.

Ungdomsledarutbildningar hos distrikten Det kanske allra första steget för den som vill arbeta med ungdomar på ridskola är de tre ungdomsledarkurserna som arrangeras av distrikten. Den fjärde och avslutande ungdomsledarutbildningen sker på central nivå.

Häst på schemat Du kan börja din utbildning mot ett yrke med hästar i skolan. Naturbruksgymnasier, gymnasieutbildningar med hästinriktning och riksridrottsgymnasiet erbjuder utbildningar med inriktning mot fortsatt yrkesutbildning.

Tränarutbildning Svenska Ridsportförbundet i samarbete med Ridskolan Strömsholm genomför utbildning av tränare i samtliga grenar.

Ridsporten – TUFF OCH JÄMLIK

Ridsporten har gått från totalt mansdominerad till en av världens mest jämlika sporter. Fram till 60-talet var ridning en sport nästan enbart för män, sedan blev tjejerna fram och tog plats. Idag är det den enda olympiska gren där män och kvinnor i olika åldrar tävlar mot varandra på lika villkor. Det är något vi är stolta över.

Ridning är en kombination av spänning, sport och samarbete. Ytterst handlar det om kommunikation. Att förstå hästens språk och att därigenom med små, knappt synliga signaler, få ett halvt ton hästkrafter att göra som man ber den om. Det är en hisnande känsla de gånger det fungerar. Om så bara för en kort sekund. Ridning är en sport som passar alla. Här finns utrymme för spänning och dramatik, hårt arbete och disciplin. Men här finns också tid för avkoppling och nära kontakt till enastående djur, vilket gör ridsporten unik i sitt slag.

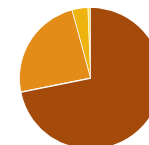
Något som är fantastiskt med ridsporten är att alla kan ha sitt eget mål. En del ägnar tiden i stallet åt att bara vara, andra har sikten inställt på en tävlingskarriär eller en framtid som ledare. Så länge det är roligt, spelar det ingen roll. Det viktiga är att vi kan erbjuda många människor en meningsfull fritid, hela livet.

FRITIDSRIDNING OCH RIDTERAPI

Tusentals ryttare med funktionshinder är aktiva inom ridsporten. Majoriteten har ett kognitivt funktionshinder och ofta ett eller flera tilläggshandikapp. Ridning för ryttare med funktionshinder bedrivs antingen som fritidsridning eller terapiridning. Inom terapiridningen fungerar ridningen som en del av sjukgymnastiken. Än så länge är den formen av ridning inte lika vanlig i Sverige som i andra länder. Även om ridning som rehabilitering blir allt mer accepterat och vedertaget rider de flesta med funktionshinder fortfarande för nöjes skull. Som ryttare med funktionshinder har man många möjligheter. Många ridskolor har speciella grupper för dessa ryttare och där ges möjlighet att få prova sig fram bland de olika hjälpmedel som finns för att underlätta ridningen. Grupperna anpassas även efter ryttarnas funktionshinder, så att varje ryttare har möjlighet att utveckla sin ridning utifrån sina egna förutsättningar.

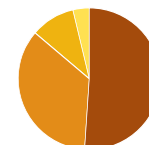
Bra bemötande

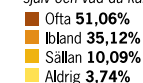
Vilket bemötande tycker du att du får av ledarna på din klubb?

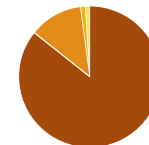
Ledare uppmuntrar

Brakar ledarna i din klubb uppmuntra dig att tro på dig själv och vad du kan?

God stämning i stallet

Hur tycker du stämningen är på din klubb?

Idag ryms flera olika grenar inom Svenska Ridsportförbundet. Hoppning, dressyr, fälttävlan, körning, distansritt, voltige och reining. I ponnysporten även galopp och gymkana. Dressyr och hoppning har sin givna plats på ridskolan och på många erbjuds man även möjligheten att prova på övriga grenar.

Ridskolan – **INTE BARA RIDNING**

Nästan alla börjar sin ryttarkarriär på någon av landets ridskolor. Anledningarna till varför man börjar rida varierar. Någon är nyfiken, en annan vill bli världsbäst medan en tredje börjar eftersom en kompis redan rider. Gemensamt för alla är att hästen lockar.

Inom ridsporten finns massor av möjligheter för den som vill engagera sig – både på stallgolvet och i styrelserummet. De allra flesta ridskolorna är föreningsdrivna och är man under 26 år ingår man automatiskt i ridklubbens ungdomssektion.

Ungdomssektionen ska bedriva verksamhet som är väl anpassad till barns och ungdomars behov. Målet är att engagemanget i ungdomssektionen leder till fler förtroendeuppdrag inom ridsportens övriga styrelser, sektioner och kommittéer.

–Jag har ridsporten att tacka för så mycket av det jag har idag. Mitt arbete, till exempel, jag hade aldrig kommit så här långt så tidigt i livet om jag inte hade varit engagerad i ridsporten. En viktig

lärdom jag fick genom ridsporten var att det går att påverka. Om man organiserar sig och driver en fråga så får man förr eller senare effekter av det. Ju mer man håller på desto större blir ens nätverk och det skapar ännu fler möjligheter. Den andra lärdomen är att jag som individ spelar roll. När man är ledare så har man sig själv som verktyg och det är tydligt att det gör skillnad att just jag är med och att just jag engagerar mig. Den insikten ger en väldigt skön känsla inombords och det gör också att man växer med sin uppgift.

Karin Mattsson, ordförande i Riksidrottsförbundet, ur boken Ung och ledare inom ridsporten (SISU Idrottsböcker, 2006)

- Ryttare är idrottare. Hästens hälsa och träning har sedan länge ansetts viktiga för att nå framgång i vår sport. Numera läggs allt mer vikt vid att även ryttarna ska må bra.
- Må Bäst var projektet som satte ryttarnas matvanor under luppen – och med det även ridskolornas utbud i kafeterierna.
- Projektet VARA tog under 2005 pulsen på ridsportens tjejer. Genom en enkät fick vi en fingervisning om hur drygt 800 flickor, de flesta mellan 10–20 år, uppfattar sig själva, sina ledare och tillvaron i stallet. Statistiken i det här häftet är hämtat från enkäten.

Räkna med RIDSPORTEN

Att ridsporten är tillgänglig och engagerar visar Riksidrottsförbundets statistik; efter fotboll är ridsport den största ungdomssporten i Sverige. Att ha hästen som fritidsintresse bäddar för personlig utveckling och ett livslångt lärande.

Ridsporten är en av landets största idrottsorganisationer med i runda tal 190 000 medlemmar fördelade på 1 000 ridklubbar. 65 procent av medlemmarna är under 25 år och 20 000 är licensierade tävlingsryttare. Varje år genomför cirka 125 000 lektionsryttare åtta miljoner ridtimmar på landets omkring 500 ridskolor. Den här skriften handlar om dem.

Med sin tillgänglighet och öppenhet, bidrar landets ridskolor i stor utsträckning till att göra ridsporten till den folksport den är. På så sätt skiljer sig Sverige från de flesta andra

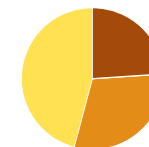
länder i världen när det gäller ridsport, och det är något vi ska vara rädda om. Vi vill även fortsättningsvis behålla rollen som en viktig spelare i den folkrörelse som idrotten är.

De flesta ridskolorna har ett etablerat samarbete med sina kommuner, men både i allmänhetens och i många politikernas ögon är ridskolan en sluten och förbryllande värld. Vi hoppas kunna reda ut begreppen en aning genom att bjuda på en inblick i ridsporten i allmänhet, och ridskolan i synnerhet.

Varmt välkommen!

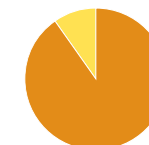
Förebilder

Vad tycker du kännetecknar en bra förebild? Någon som är duktig på att...

rida/köra 347 st
på att lyssna 438 st
Rättvis och ärlig 665 st

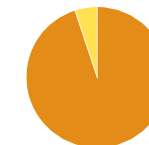
Träning/Prestation

Tror du att annan typ av träning påverkar hur du presterar inom din hästsport?

Ja 88,99%
Nej 9,65%

Bra bemötande

Tror du att det du äter påverkar hur du presterar?

Ja 92,61%
Nej 4,98%

Vanliga FRÅGOR

Är det inte dyrt att rida? En ridlektion kostar mellan 100 och 200 kronor. I den kostnaden ingår teori och praktik, du har en instruktör under lektionen och tillgång till en häst eller ponny. Medlemsavgiften till ridklubben varierar men ligger runt 200 kronor om året. Anläggningen med personal och hästarna finns där dygnet runt året runt och ska ha tillsyn och foder. Ridskolan är öppen även om du inte ska rida så om man ser till alla aspekter är det inte dyrt att rida.

Är det inte farligt att hålla på med hästar? Hästar är stora och starka djur, det kan inte förnekas. Med kunskap om hästen och hur hästen fungerar har du bättre förutsättningar att förutse hur hästen kommer att reagera i olika situationer. På ridskolan får du också lära dig hur du själv ska bete dig mot hästen och i stallet för att undvika att farliga situationer uppstår.

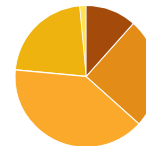
Hästar – är inte det bara för tjejer? I stallen är det en dominans av tjejer och kvinnor men killar och män är lika välkomna. Och att klara av att styra och handskas med ett halvt ton levande häst är en utmaning och ett äventyr både för killar och tjejer.

Integrationsfonden Fondens huvudsakliga ändamål är att stimulera föreningar med ridskoleverksamhet, anslutna till Svenska Ridsportförbundet, att verka för att invandringsdomar intresserar sig för ridsporten.

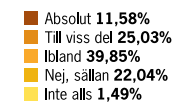
Medel ur fonden delas ut två gånger per år.

Häst & Ryttare Sedan 2004 har Svenska Ridsportförbundet en medlemstidning, Häst&Ryttare, som kommer med 10 nummer per år. Tidningen utsågs i maj 2005 till Årets nykomling i tävlingen Guldbladet.

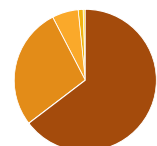
Trygghet i skolan

Känner du dig trygg och kan säga vad du tycker i skolan?

Trygghet i stallet

Känner du dig trygg och kan säga vad du tycker i stallet?

HANDSLAGET – en mångårig satsning

Handslaget är regeringens fyraåriga satsning på idrotten som skapat unika möjligheter och fått flera positiva effekter för ridsporten. 2006 gick Handslaget in på sitt fjärde och sista år.

Regeringen satsade 1 miljard på idrotten under fyra år och ridsporten valde att använda sin del ur Handslaget för att låta klubbar söka till olika projekt inom Handslagets riktlinjer.

Totalt har 40 000 barn och ungdomar i 700 klubbar deltagit i Handslagsprojekt inom ridsporten under År 1 och 2. Varje nytt Handslagsår har cirka 300 projekt tagit fart.

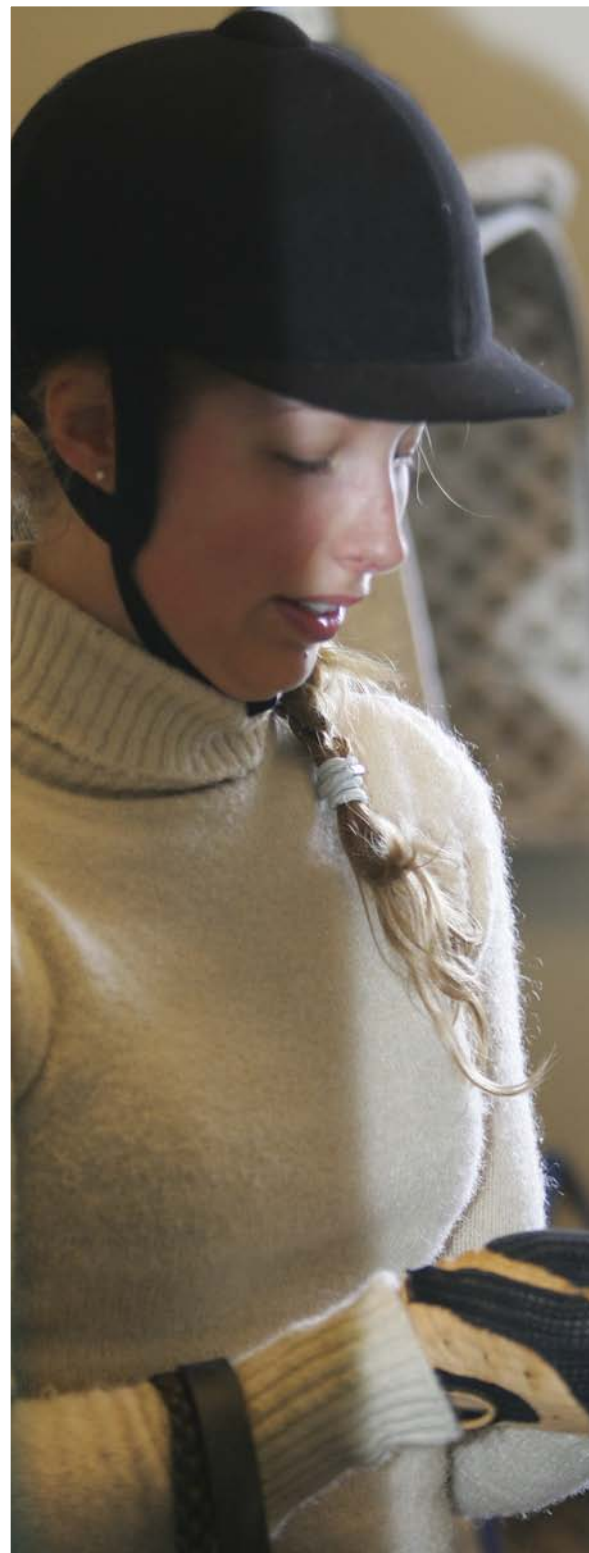
Handslaget har hittat hem över hela landet från norr till söder och återfinns i både stora och små klubbar. Ekonomin i projekten spänner från 2 500 kronor till över 300 000 kronor under ett år.

Rökfri RIDSPORT

Ridsportens rökfria satsning är prisbelönt och har medfört att närmare 400 ridklubbar idag fimpat för gott. I Västergötland är hela 67 av 88 ridklubbar helt rökfria.

HÄSTNÄRINGEN BETYDER MER ÄN DU TROR

- Hästar ger jobb – närmare bestämt 10 000 heltidsarbeten. Ridsporten svarar för 1 500 av dessa.
- Hästnäringen omsätter 20 miljarder kronor årligen, av dessa svarar ridsporten och ridskolorna för 1 miljard.
- Enligt Jordbruksverket finns det 283 000 hästar i Sverige – Sverige är efter Danmark det mest hästtåta landet i Europa. 10 000 av hästarna jobbar på landets ridskolor.

DET HÄR GÖR RIDSPORTFÖRBUNDET

- Företräder medlemmarna gentemot myndigheter, politiker och samhälle
- Leder vägen och skapar opinion i viktiga framtidsfrågor
- Utbildar yrkesfolk och ideella ledare
- Ansvarar för att utbildningen håller hög kvalitet
- Svarar för den olympiska sporten, tränar och förbereder ryttare inför OS
- Fastställer normer för hästhållning, ridskole- och tävlingsverksamhet
- Tillhandahåller utbildningsmaterial
- Informerar medlemmarna genom förbundets officiella organ
- Ger råd och service till olika kategorier av medlemmar
- Argumenterar för ridsportens samhällsnytta
- Verkar för en dopningsfri idrott

Hästen ska värnas med kunnande, kärlek och omsorg.

Ur Svenska Ridsportförbundets policy

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET